

— у разі техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха (на день після закінчення явищ) в обсязі, визначеному керівником підприємства;

— у разі переходу на складання фінансової звітності за міжнародними стандартами (на дату такого переходу);

— в інших випадках, передбачених законодавством

— У разі одержання відмови постачальника задовольнити претензію щодо недовантаження товарів або одержання від покупця претензії щодо недовантаження товарів проводиться вибіркова інвентаризація тих товарів, на які заявлені вказані претензії [2].

Отже, без інвентаризації не обійтись у разі зміни керівника колективу з колективною матеріальною відповідальністю, а також при ліквідації підприємства, при передачі підприємств та їх структурних підрозділів до складу інших органів управління. Характерною ознакою інвентаризацій є те, що їх об'єктом стає майно підприємства, а також майно, що не належить підприємству на правах власності та перебуває у його користуванні (майно в оренді, давальницька сировина, товари на комісії тощо).

Список використаних джерел:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, Постанова ВРУ №996-XIV від 16.07.99 р.
2. «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердженими МФУ та зареєстровані Міністерством юстиції України 30 жовтня 2014 р. за № 1365/26142.
3. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К., 2000. – 690 с.

УДК 657

*Нечипоренко С.В.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

МАЙНОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ФІНАНСОВА ОСНОВА БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Основами децентралізації в Україні є запровадження нової системи адміністративно-територіального устрою; передача функцій виконавчої влади від місцевих адміністрацій виконавчим органом рад відповідного рівня;

розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування за принципом субсидіарності і наділення громад максимально широким колом повноважень.

З одного боку, здійснення децентралізації є необхідним кроком з огляду на євроінтеграційний зовнішньополітичний курс держави. З іншого - трансформація державного устрою створює нові виклики для українського суспільства, особливо щодо фінансової спроможності окремих адміністративно-територіальних утворень.

В контексті процесів децентралізації влади загалом особливе місце належить бюджетній децентралізації, а саме підвищення ролі місцевих бюджетів, оскільки через них встановлюються взаємовідносини між органами самоврядування та підприємствами, установами, організаціями, населенням відповідної адміністративно-територіальної одиниці щодо розподілу фінансових ресурсів для ефективного соціального та економічного розвитку.

Реалізація ідеї децентралізації, розширення повноважень територіальних громад схвалена Концепцією реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні [1].

Відповідно до Концепції адміністративно-територіальний поділ передбачає наявність базового, районного та регіонального рівнів. Змінюється і підхід у фінансуванні послуг, які надаються на території того чи іншого утворення.

Зокрема, компетенції базового рівня, а точніше громади є досить широкий перелік послуг, наприклад, місцевий економічний розвиток, пасажирські перевезення на території громади, муніципальна міліція, питання забудови, благоустрою та планування розвитку території, культура і фізична культура, розвиток і утримання місцевої інфраструктури, соціальний захист, швидка медична допомога, первинна охорона здоров'я, середня, дошкільна і позашкільна освіта, житлово-комунальні послуги.

Основними завданнями району є утримання об'єктів загальної власності територіальних громад району, виховання і навчання дітей в школах-інтернатах загального профілю, транспортна інфраструктура районного значення, забезпечення надання вторинної медичної допомоги.

У відповідальності регіону залишається планування регіонального розвитку, транспортна інфраструктура регіонального значення, спеціалізовані середня освіта та охорона здоров'я, розвиток культури, спорту і туризму, утримання об'єктів власності територіальних громад регіону.

З вищенаведеного стає зрозуміло, що найбільше функції виконуватимуть громади, а для цього необхідна відповідальна фінансова основа, а саме достатній обсяг доходів місцевих бюджетів.

У країнах з розвинутою ринковою економікою основним джерелом доходів місцевих бюджетів є майнові податки. В Україні податок на майно включає три податки: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок і плату за землю.

Відомо, що для ефективного оподаткування нерухомого майна необхідно дотримуватись наступних умов: створення стимулу для ефективного володіння нерухомістю; інвестиційна привабливість території; соціальна захищеність потенціальних платників.

Транспортний податок в усіченій формі являє собою податок на розкіш або на багатство, проте в Україні він не став податком на надприбутки, а тільки збільшує податкове навантаження на громадян.

Земельний податок, який теж став власним дохідним джерелом місцевих бюджетів, зазнав певних змін у процесі реформування майнового оподаткування. Однак нормативна грошова оцінка землі, яка застосовується для розрахунку земельного податку, суттєво відрізняється від її експертної оцінки, яка замовляється при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок та прав на них, у бік зменшення. [2, с.96].

Через недосконале функціонування ринку землі, невисоку інвестиційну привабливість окремих територій та незначні доходи населення на даний час податок на майно ще в недостатньому обсязі виконує роль фінансової основи бюджетної децентралізації. Проте необхідність його наявності очевидна, оскільки він є платою за місцеві громадські послуги, а також в умовах

відсутності фінансових ресурсів може слугувати вагомим джерелом фінансування розвитку соціальної інфраструктури.

Зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів через майнове оподаткування надасть можливість місцевим органам влади вирішувати нагальні проблеми окремих територій, враховуючи специфіку кожного регіону та мінімізувати ризики виникнення соціальної напруги у суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Розпорядження «Про схвалення концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» [Електронний ресурс] / Кабінет міністрів України : Розпорядження від 01.04.2014 р. № 333-р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%d1%80?nreg=333-2014-%f0&find=1&text>.

2. Дубовик О. Ю. Проблеми майнового оподаткування в Україні / О. Ю. Дубовик // Розвиток національної економіки: теорія і практика. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 96–97.

УДК 336

*Пилипенко О.М.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Шафранська Т. Ю.,
викладач
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ОСОБЛИВОСТІ САНАЦІЙНОГО АУДИТУ

У процесі становлення ринкових відносин в Україні питання, пов'язані з санацією підприємства, мають важливе практичне значення. Незадовільний фінансовий стан підприємства є причиною його неплатоспроможності та погіршення фінансової стійкості, що призводять до незапланованих втрат, і, як наслідок, до недосягнення необхідного фінансового результату чи навіть банкрутства. Виходячи з цього питання, дослідження фінансових засад проведення санації та стабілізації діяльності підприємства є важливим для забезпечення його подальшої роботи в ринкових умовах.